

Z A P I S N I K

XXIII. redne seje Mestnega izvršnega odbora,
ki se je vršila 20. maja 1946. ob 9 uri dopoldne.

NAVZOČI: predsednik: tov. Albreht Fran
 podpredsedniki: tov. Kraigher Sergej
 tov. dr. Stanovnik Ivan
 tov. Verhovec Alojzij
 tajnik: tov. Krese Leopold
 odborniki: tov. dr. Pretnar Jože
 tov. Puc Danilo
 tov. Tomc Franc
 tov. Tuma Brane
 tov. Modic-Dekleva Marica
 tov. Kušlan Marička
 tov. Busar Tilka
 tov. Stopar Viktor
 tov. Trtnik Alojzij
 tov. Gorjanc Joško
 vabljeni: tov. Repič Ivanka
 tov. Šivic Silvo

Tovariš predsednik otvori ob 9 uri XXIII. redno sejo IO ter predlaga sledeči dnevni red:

1. čitanje zapisnika,
2. kontingentiranje državnega, združnega in privatnega sektorja,
3. upravno delo uličnih odborov,
4. krediti za dograditve in novogradnje,
5. patronati,
6. slučajnosti.

Ad 1.

Zapisnikarica prečita zadnji sejni zapisnik.

Na vprašanje predsednika, kako je s posojilom za savsko kolonijo, pojasni tov. Tuma, da bo Mestna hranilnica dala posojilo z 5% obr.

Tov. predsednik sporoči odgovor Urada za cene pri Predsedstvu vlade, da cena 2.000.- dinarjev za lm^2 stavbišča poleg uradnega poslopja PH ni previsoka. Tov. Tuma pristavi, da je bil sklep prejšnje seje IO, da se stavbišče proda PH po ceni 1.750.- dinarjev za m^2 le pod pogojem, če bo PH pričela z zidavo poslopja že letos. V nasprotnem primeru je naša ponudba brezpredmetna.

Tov. Puc poroča, da je tov. Ogrinc, s katerim je bil sklenjen dogovor, da bo prodajal ribe v okviru mestnega podjetja, sklenil že novo pogodbo z Navodom, ker nismo sklenili pismene pogodbe.

Tov. Puc še poroča, da so bili cenilci za ljudsko imovino drugače določeni, kot pa je bilo sklenjeno na zadnji seji IO. Vsaka četrt je dala toliko cenilcev, kolikor je hotela. Po končanem delu bodo cenilci plačani. Vsi ČLO so bili poučeni o dolžnostih, ki jih imajo v tem pogledu, posebno o roku, do katerega mora biti popis imovine končan. Vsakemu ČLO je bil določen rok in se je dodalo še nekaj dni, da ne bo možen noben izgovor, da so bili roki prekratki. Najkasnejši rok je do 5. junija (četrt Center, ima 300 primerov), večina popisov

pa mora biti končana do 25. maja.

Vrstni red dnevnega reda se izpremeni ter je ~~prva~~^{druga} točka: patronati

Ad 2.

Načelnica socialno-zdravstvenega oddelka tov. Repičeva poroča: v Ljubljani je predvidena vzpostavitev 28 patronatov, ki bi bili nad zavetišči za otroke, zavodi za onemogle in dijaškimi internati. Nad vsemi socialnimi ustanovami, ki spadajo v našo upravo je organizacija že izvedena. Sindikati so imeli že delovne sestanke ter so prevzeli svoje obveze. Tako imajo svoje patronate 9 otroških zavetišč: v centru, Lichtenthurnu, Prulah, Galjevići, Zg. in Sp. Siški, Viču, Bežigradu in Mostah; nadalje 4 otroški domovi: prehodni dom v Marjanišču, dom na Viču, Mostah in Stanežičah; dvoje zavetišč za onemogle: ubožnica v Marjanišču in zavod sv. Jožefa na Vidovdanski cesti ter dom vajenk na Karlovski cesti. Organizacijo je izvedlo socialno skrbstvo s pomočjo zastopnikov sindikatov, OF, AFŽ, ZMS. V vsak patronat je vključenih 5 do 10 sindikalnih podružnic (cca 600 do 700 članov) ter 1 do 4 tereni OF z masovnimi organizacijami. V patronat ustanov večjega obsega in večjih potreb pa so se vključile 4 zveze s skupnim številom članstva 1000 oseb.

Izvedbo organizacije nad dijaškimi internati, kis padajo pod upravo ministrstva za prosveto, je prevzelo prosvetno ministrstvo.

Deško vzgajališče na Selu, dijaško zdravstveno kuhinjo na polikliniki, kjer se hranijo bolni in bolehní dijaki ter 11 internatov pa je vključilo v svoje patronate 22 sindikalnih podružnic in 5 zvez manjšega obsega ter posamezni tereni z masovnimi organizacijami.

Izven patronatov so ostali le sindikati Naproze, pivovarne Union in nekaj manjših podružnic, ki se jih bo vključilo tam, kjer bo pokazala potreba.

Po tem načrtu so potemtakem vključeni v patronate vsi sindikati (cca 29.000 članov) ter vsi terenski odbori z masovnimi organizacijami.

Tov. predsednik stavi vprašanje, ali patronati sedaj dejansko tudi že delajo. Tov. Repičeva jim pojasni, da patronati dejansko že prispevajo ter bodo krili vse potrebe. Delavci v tovarnah so obljubili, da bodo delali eno uro na teden v ta namen, toda potrebno je dobiti še dovoljenje ministrstva, ker le ministrstvo dovoljuje delo za obnovo.

Ministrstvo za socialno skrbstvo je obljubilo, da nam bo direktno izplačalo vse dolžne zneske tujih okrožij za svoje oskrbovance v Ljubljani in nam bodo v te namene nakazovali dotacije, s katerimi nam bo tudi v volili meri pomagano.

Važno je vprašanje umobolnih, ki jih imamo v zavetišču sv. Jožefa (6120), za katere je doslej plačevala država. Ministrstvo za narodno zdravje nam je poslalo okrožnico, iz katere je razvidno, da bo moralo socialno skrbstvo prevzeti vzdrževanje vseh umobolnih. Na tej podlagi bi nam tudi druga okrožja pošiljala umobolne, katere pa bi spričo niskega proračuna bilo težko prevzeti.

Ministrstvo za kmetijstvo nam je v zameno za pristavo dalo 6 krav mlekaric ter nekaj prašičev.

Tov. Kraigher povdari, da je delo patronatov šele v začetku ter bo treba poslovanje točno nadzirati ter paziti, da se vse napake sproti odpravijo, kar bo obenem ena izmed najvažnejših nalog ČLO. Nujno potrebno pa je, da oddelk za socialno skrbstvo sam strogo pazi na delo. Povezava ČLO z OF mora priti do izraza. Zaenkrat se ta povezava premalo opaža. Patronate naj se postavlja na bazo tekmovanja. Ljudem je treba razložiti, da je dana možnost pomoči tudi v drugih sredstvih in ne samo v denarju. Tudi ne bo potreben isti znesek plačati vsak mesec. Prispevki so lahko tudi v živilih, v delavnih urah itd.

Tov. Repičeva pojasni, da so delovni odbori govorili tudi o tem, kako bi se dali denarni prispevki zmanjšati ter nadomestiti z drugimi prispevki. Stvar patronata pa je, kako si bo znal organizirati delo. Poleg tega je važna zasedba zavodov. Čimveč otrok ima zavod, temlažje se vzdržuje. Važno je vprašanje otrok, ki moralno slabo vplivajo na

ostale. Za take otroke nimamo zavoda ter bi bilo nujno rešiti problem 40 otrok, ki so potrebni posebne vzgoje.

Tov. predsednik poroča, da je opaziti v zadnjem času v Ljubljani precej beračev ter bi rad vedel, kako je z njihovimi podporami. Tov. Repičeva mu pojasni, da so doslej poslali z vseh četrtic oznam 1000 oseb, ki so najbolj potrebne podpore. Te dobivajo po 4 in 5 do 700 din mesečne podpore. Zvezno ministristvo je izdalo namreč navodilo, po katerem pridejo v poštev samo osebe, ki so bile v času 25 let dela vsaj 5 letavarovane. Tereni se gledali na zadevo precej strogo. IO je mnenja, da to število ne drži in je preniško. Beračenje pa ne smemo prepovedati, daker res ne bodo dana vsem življenska sredstva v zadostni meri. IO sklene, da se prikaže vladi LRS položaj ter se zahteva nove kredite v te namene. Predsedstvo vlade naj skliče s soc. ministrstvom konferenco, na kateri naj hi se debatiralo o tem vprašanju.

Tov. Repičeva postavi še vprašanje preselitve ubožnice v Barjanišću. Oskrbovanci so se reselili iz Japljeve ulice v Barjanišće. Ti prostori so le začasni in jih ministristvo rabi za internat. Ministristvo nam je zato sporočilo, da jih moramo izprazniti. Prostori tudi ne odgovarjajo našim potrebam. Tu se pojavi vprašanje, kam naj preselimo 250 oskrbovancev. Tov. Predsednik stavi predlog, da se jih preseli na Rakovnik, tov. Trtnik pa predlaga, da se jih preseli v neko hišo z 8 stanovanji. Tov. Buzarjeva pojasni, da imamo sedaj 30 precej velikih sob, ki so popolnoma zasedene, zato so potrebni večji prostori. Tov. predsednik svetuje, da naj se zadeva uredi s stanovanjskim oddelkom.

Tov. Repičeva stavi še vprašanje tuberkuloznih, za katere je postavljen proračunski zneske 600.000.- dinarjev in sicer za zdravljenje na Golniku, za podpore bolnim na domu in za zdravljenje družin, ki sploh nimajo denarja. Ta znesek je občutno premajhen, ker je tuberkuloza zelo razširjena. Za zdravljenje na Golniku plačujemo vsak mesec dnevno po 95.- dinarjev 30 osebam, za bolnike, ki bolujejo na kostni tuberkulozi pa v zdravilišču Vald'oltri po 105.- dinarjev dnevno.

Tov. Tilka Buzarjeva omeni, da je ministristvo za socialno skrbstvo obljubilo izredno dotacijo. Treba je predložiti samo proračun potreb. Dobili bomo tako okoli 1.200.000.- dinarjev, s katerimi bomo krili nujne izdatke.

Točka 3 ne pride na dnevni red.

Ad 4

Tov. Kraigher poroča o zahtevi industrijskega ministristva, da se izseli 12 strank iz palae na Čankarjevi cesti. Sporočili smo jim, da imamo 26 nedograjenih hiš s 86 stanovanji. Ministristvo je za svoje uradništvo pripravljeno za svoje stroške dograditi stavbo. Poslali smo jim točen seznam, toda še nismo prejeli odgovora.

Tov. Tuma predlaga za novogradnje nato še sledeče: IMO naj sklene v principu najetje posojila v višini 100 milijonov dinarjev za nove gradnje. Načrte o tipu hiš naj izdelajo strokovnjaki. Za središče mesta sistem garsonier, za zunanje predele mesta kolonije. IO nato sklene: Strokovnjaki naj izdelajo tozadovne načrte, ki naj jih nato predložijo članom IO, ki bodo na podlagi načrtov izbrali najboljši načrt za zidavo in določili višino posojila.

Ad 5

Tov. Šivic poroča o kontingentirjanju trgovin s tekstilnim blagom. Od vsega blaga, ki pripada Sloveniji, dobi Ljubljana 16%, ki se razdeli v sledečem razmerju: državni sektor 40%, zadružni sektor 30% in privatni sektor 30%. Državni sektor je prosil, da bi se mu dodelila večja količina z ozirom na to, ker odpira vedno več trgovin, zaloge starega blaga pa so vedno manjše. Na to pritožbo je tov. Šivic pregledal vse številke, velikost prostorov in predlaga, da se razdelitev kontingenta opravi po sledeči lestvici: 50% državni, 20% zadr. in 30% privatni sektor. Zadružni sektor s to rešitvijo ni zadovoljen ter zahteva 30%, če ne more dobiti več. Na drugi stražni pa privatnim trgovcem, ki jih je 143, ne moremo skržiti kontingenta. To pa vsled tega, ker je njihov zaslužek že itak premajhen. Število

trgovcev se nam bo posrečilo znižati za tiste trgovine, ki so si pridobili obrtnico med okupacijo. Sicer pa dobi trgovec na mesec tako malo racioniranega blaga, da ne more živeti s tem še kaj dlje časa. Državni sektor ima 13 trgovin, med katerimi šteje NaMa za 4 trgovine in Urbane za 2 do 3 trgovine. Zadrुžnih trgovin je 6. Državnemu sektorju se razdeli blaga za 2.560.000.- dinarjev, zadrुžnemu pa za 1.920.000.- dinarjev. Državni sektor proda mesečno blaga za 16 milijonov dinarjev, dočim proda zadrुžni sektor za 5.922.000.- dinarjev. Iz tega je razvidno, da je prodaja znatno večja, kot prejem. Razliko nadoknadi zaloga, ki pa vedno bolj siha, tako pri državnem kot pri privatnem sektorju. Za primer naj bo tvrđka NaMa, ki prejme blaga za 1.276.000.- dinarjev, proda ga pa za 9 milijonov dinarjev. V mesecu aprilu ima državni sektor v splošnem primanjkljaja 300%, zadrुžni pa 67%. Vsled tega je stavljen predlog, da bi se blago razdeljevalo na tak naćin, kot je bilo preje omenjeno (50% - 20% - 30%), vsaj toliko ćasa, dokler ne dobimo novih zadrुžnih trgovin. Pripomniti je še to, da je doslej v Ljubljani znašal kontingent 6.400.000.- dinarjev, za maj pa 11.200.000.- dinarjev. Tako bi prejela zadruga v primeru z goraj omenjene razdelitve blaga nekaj manj, kot doslej pri 30%. Ker pa se nam je posrećilo, da bo dobivala Ljubljana od celotne kolićine za Slovenijo 20% vsega blaga in ne več 16%, dobi zadruga v tem primeru vkljub zmanjšanju odstotkov večjo kolićino kot doslej.

in zalog

Tov. Puc pripomni glede kontingentiranja blaga sledeće: z ustanovitvi-jo d. žavnih trgovin so te trgovine prevzele stare zaloge. Te zaloge so bile razprodane v kolikor jim je primanjkovalo novonakazanega kontingenta. Zadruga pa tega blaga niso prejele, kar pomeni, da zadrुžne trgovine niso imele, odnosno dobile nobenih zalog. Vsled tega vzroka je vsak kontingent blaga razprodan že v 14 dneh. Pred vojno je imela vsaka trgovina moćnost, da je na manufakturno blago pribila velik odstotek reжіjskih stroškov, ćesar pa danes ni mogoće. Ako hoćemo problem pravilno rešiti moramo gledati samo na bodoćnost.

Tov. Šivic razloži 5 kategorij privatnih trgovcev: I. kat. proda blaga za 55.000.- dinarjev, II. za 45.000.- din, III. za 22.000.- din IV. za 11.000.- din in V. za 8.000.- din blaga.

Tov. Pretnar povdari, da je trgovina le instrument, ki skrbi, da pride blago v roke potrošnika. Za nas mora biti važno to, da vzgojimo kadre, ki bodo znali postreći. Sedaj, ko blaga še primanjkuje, je popolnoma jasno, da grede ljudje tja, kjer ga je dovolj. Ko pa blaga ne bo več primanjkovalo, bodo ljudje hodili tja kupovat, kjer bodo bolje postreženi. Velike tećkoće so tudi v tem, da je sedaj na prodaj mnogo zimskega blaga, ki ga v zimskem ćasu ni bilo mogoće kupiti, to je znamenje, da aparat zaenkrat ne funkcioniira pravilno.

Tov. Kraigher povdarja vaţnost politićnega momenta. Upoštavati je treba, da je ves dobićek privatnikov le njihov dobićek, ne gre pa v korist skupnosti. Poleg tega je med njimi še mnogo elementov, ki nas hoćejo izpodkopati. Popolnoma napaćno pa je od vseh, da se zanašajo le na tisto kolićino blaga, ki jim je odmerjena.

Tov. Vrhove povdarja, da naj bi tov. Šivic za tekoći mesec vključil toćne podatke tudi o privatnem sektorju, da bi bila slika popolnejše ter bi na tej podlagi laţje doloćali odstotke.

Tov. Kraigher nato predlaga sledećo razdelitev: 45% državni sektor, 30% zadrुžni sektor in 25% privatni sektor. Tov. Šivic na ta predlog povdari, da je drųavnih poslovalnic 2 in pol krat toliko kot zadrुžnih ter navaja številke: v drųavni trgovini je 91 oseb ter 1518 m² prostora, v zadrुžni pa 17 oseb ter 206 m² prostora, to je 5.5krat manj oseb in 7.5 manjkrat prostora. Kontingent ni stalen ter se vsak mesec znova postavlja.

Po tej debati sprejme IO glede razdeljovanja blaga sledeći sklep: Drųavni sektor 46%, zadrुžni 27% ter privatni 27%, toda privatnemu sektorju se naj razdeli tako, da bodo dobili trgovci prvih kategorij isto kolićino kot preje, medtem ko se bo manjšim trgovcem kolićina zvišala.

Tov. Kraigher povdari še, da bi bilo v bodoće potrebno taka vprašanja, ki zahtevajo podrobnějše pretehtanje in proućevanje sklepati na posebnih kongerencah, vsakega ćlana IO je treba popreje obvestiti o vsebini snovi, da se lahko nekoliko pripravi. Ostali ćlani IO ki ne bi bili na teh kongerencah navzoći pa naj po moćnosti dobijo zapisnike teh posebnih sestankov. IO sprejme predlog tov. Kraigherja.

Ad 6. Slučajnosti.

Tov. Tome poroča o semenskem krompirju, ki so ga naročili kmetovalci, medtem pa so si ga lahko preskrbeli na podlagi istočasne odredbe o prostem prevozu semenskega krompirja. Kmetovalci tako niso prevzeli vsega naročenega krompirja, predvsem zaradi zakasnelega dovoza ter je bil krompir poslan v Srbijo. Nastali so pa stroški prevoza, ki znašajo 16.7081- dinarjev in je vprašanje, kdo bo to plačal. IO sprejme sklep, da naj finančni oddelek stopi v stik s kmetijskim ministrstvom in uredi zadevo.

Tov. Tom poroča nadalje o tatvinah v gozdovih ter brezvestnem sekanju drv ter predlaga, da se uvede za take osebe stroga kazen. IO sklepe, da se ob vsakem primeru take kršitve obvesti organe narodne milice, ki bodo ukrenili vse potrebno, da bodo kršilci kaznovani.

Tov. Kraigher poroča, da je bil vojni dobiček na podlagi pritožb vojnih dobiškarjev znižan za 8 milijonov dinarjev. Kot vzrok tako velikega dobička navaja komisija, da je bil dobiček določen na podlagi proste presoje in je del znižanja dobička upravičen. Drugostopna komisija je upravičena zniževati vojni dobiček, za katerega je nepravilnost višine dokazana. Če pa gre za prosto presojo, potem II. stopnja za to ni merodajna.

IO sklene, da se postavi za namestnika referenta pri komisiji za ugotavljanje vojnega dobička pri MLO tov. Antosieviča.

Tov. Tuma poroča, da je oddelek za gradnje poslal poročilo, da kopališče na Tomačevem propada ter ga najemnik Jerko Stefan ne namerava več popraviti. Komisija, ki jo je poslal gradbeni oddelek je ocenila za 30.000.- dinarjev, če sega porušiti in proda. Vrednost popravljenega pa bi znašala 40.000.- dinarjev. Za popravo bi bil potreben znesek 35.000.- dinarjev. Najemnik Jerko Stefan ne namerava popraviti kopališča, ker je najemna pogodba z lastnikom zemljišča potekla ter za to tudi nima potrebnih denarnih sredstev. IO sklene, da se naj za zadevo zavzame fizikulturno društvo Ježica.

Tov. Tuma poroča, da je poslala uprava mestnih zgradb in zemljišč predlog, da se odda kopališče na Ljubljani telesno kulturnemu društvu Krim pod sledečimi pogoji: 1. za stroške upravnega aparata prispeva društvo mesečno 5.000 dinarjev. 2. Društvo prevzame vso odgovornost za izvršitev popravil kopališčnih naprav, 3. društvo naj prevzame v oskrbo tudi zasilno kopališče "sončališče" na Ljubljani, to je od prulškega mostu do Špice.

Za verjetnostni dohodek pri najugodnejši sezoni pri polni zasedbi kopališča bi znašal 200.000.- dinarjev, pri najslabši sezoni, 20 sončnih dni pa 50.000.- dinarjev. Event. dohodki buffeja 2 10.000.- din. V najboljšem primeru 100.000.- din dohodka, v najslabšem 25.000.- din izgube. IO sklene, da se dodeli društvu Krim kopališče pod zgoraj navedenimi pogoji.

Tov. Gorjanc poroča o vlogi telesno vzgojnega društva "Partizan" uprava Stadiona. Fizikulturna zveza Slovenije v Ljubljani je dodelila društvu v upravo in oskrbo Stadion ob Tyrševi cesti. Tu se vadijo tudi edinice IV. Armije, predvidena so masovna politična zborovanja, praznike, festivali itd. Ta zgradba pa nima javnih stranišč ter je tudi brez drugih sanitarnih naprav. Vred tega obstoji nevarnost, da nam mestni fizikat prepove vse prireditve na Stadionu. Radi tega je uprava sklenila postaviti javna stranišča in sicer za enkrat 3 moška s pisoarjem in tri ženska. Poleg tega namerava postaviti še potrebna skladišča za orodje in opremo masovnih organizacij itd.

Postavitve šestih stranišč bi stala 80.000.- dinarjev, ker pa društvo Partizan ne razpolaga s takšno vsoto denarja, prosi, da mu priskoči na pomoč MLO.

IO sklene, da bo dal društvu brezobrestno posojilo za ureditev sanitarnih naprav, nikakor pa ne za druge naprave. Obenem sklene, da bo iz fonda, ki je namenjen za splošno izboljšanje higienskih in sanitarnih naprav, skušal popraviti vse higienske naprave v mestu v čimvečji meri.

Tov. predsednik sporoči ponudbo Josipa Westra, prosvetnega inspektorja v pokoju, da proda nekaj predmetov iz ostaline klasike Anton Aškroca. Predmete namerava prodati ustanovi, ki bi jih skrbno čuvala kot viden spomin na našega pesnika. Vsota, ki jo zahteva Wester za predmete, ki jih proda le vse skupaj, ne pa posameznih, (pisalna miza, stol k

pisalni mizi, portret pesnika v olju itd.) znaša dinarjev 11.700.- dinarjev. IO sklene, da pregleda predmete tov. Modic-Dekleva Marica ter sporoči, ali so predmeti resnično toliko vredni. V primeru, da odgovarja zahtevana cena vrednosti predmetov, bo MLO predmete odkupil.

Tov. ZTuma poroča, da IZOS še ni poravnal dolg v znesku 60.000.- dinarjev. Od IZOS-a smo prejeli odgovor, da ni dobil od MLO nikakršnega posojila in da ga zato tudi ne more vrniti. IO sklene pozvati IZOS na plačilo dolga v izogib event. posledic.

Tov. predsednik še poroča, da je prosvetni oddelek poslal dopis, v katerem prosi za dovoljenje obnove revije ~~18/1941~~ "Kronike slovenskih mest, ki bi se odslej naprej imenovala "Slovenska ljudska kronika". Izhajala bi 4krat na leto, kar pa bi ne bilo strogo obvezno. Važno bi bilo, da bo kvalitetna, ne pa koliko-krat izide. Od leta 1941. dalje Kronika ni izhajala, prenehala pa ni iz gmotnih razlogov, ampak zato, ker se je držala kulturnega molka. Med okupacijo se torej ni kompromitirala.

Ker IO ne bo obvezan kriti event. preimanjkljaje in ker bo Kronika pričela izhajati šele takrat, ko bo dovolj interesentov zanjo, sklene, da se izhajanje kronike odobri.

Tov. Gorjanc poroča, da je z ozirom na povezanost dela finančnega oddelka ter odseka za finance, v prvi vrsti pa iz razloga centralizacije uradov pri katerih plačujejo davkoplačevalci javne davščine, nujno potrebna preselitev celotnega odseka za finance v prostore finančnega oddelka v Kresiji. Na ta način bo omogočeno davkoplačevalcem opraviti vse posle v enem nadstropju, brez nepotrebnega iskanja prostorov in referatov po hiši.

IO sklene, da se preselitev odobri.

Ob 14.30 uri zaključí tov. predsednik konferenco.

S.f. - s.n.!

Tajnik MLO:
(Tuma Branimir)

Predsednik MLO:
(Albrecht Franj)

